

Sygn. akt: I C 21/16 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Mirosława Dykier-Ginter
Protokolant:	sekr. sądowy Agata Piaścik

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa **P. (...)**

przeciwko G. M.

o zapłatę

oddala powództwo.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 21/16 upr.

UZASADNIENIE

Powód P. (...) wniósł pozew przeciwko G. M. o zapłatę kwoty 7.227,46 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu – do rozpoznania w postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 10 marca 2008 roku pozwana zawarła z C. (...) (poprzednio L. (...)) umowę bankową nr (...), z której się jednak nie wywiązała, a należność wynikająca z tej umowy stała się wymagalna. Pomimo wezwań do zapłaty przez pierwotnego wierzyciela, pozwana nie uregulowała zadłużenia, w związku z czym na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 września 2013 roku pierwotny wierzyciel przelał przedmiotową wierzytelność na rzecz powoda.

Nakazem zapłaty z dnia 30 października 2015 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 940/15 Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Człuchowie uwzględnił roszczenie w całości.

Pozwana G. M. skutecznie złożyła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu sprzeciwu podniosła zarzut rzeczy osądzonej wskazując, iż roszczenie objęte niniejszym pozwem zostało już zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 21 listopada 2014 roku wydanym w sprawie I C 509/14. Nadto z ostrożności procesowej pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, iż przedawniło się ono najpóźniej w 2014 roku. Pozwana zakwestionowała wszystkie przedłożone przez powoda dowody wskazując, iż nie są to oryginalne dowody i nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 10 marca 2016 roku pozwana doprecyzowała swoje stanowisko wskazując, iż wnosi o oddalenie powództwa z uwagi na przedawnienie roszczenia z dniem 24 września 2015 roku. Podkreśliła, iż Komornik na wniosek pierwotnego wierzyciela umorzył prowadzone przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne, co spowodowało, iż wniosek egzekucyjny nie przerwał biegu przedawnienia.

Sądu ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 marca 2008 roku pozwana G. M. zawarła z L. (...) umowę pożyczki gotówkowej nr (...) na kwotę w łącznej wysokości 6.000,00 zł, a jej spłatę rozłożono na 48 miesięcznych rat, płatnych do dnia 20-go każdego miesiąca, w wysokości po 244,66 zł każda, na okres od dnia 10 marca 2008 roku do dnia 20 marca 2012 roku.

dowód: umowa pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 10/03/2008r. k. 3 akt sprawy I Co 723/12

Z dniem 23 września 2011 roku L. (...) zmienił nazwę na C. (...).

bezsporne

Z uwagi na fakt, iż pozwana G. M. nie wywiązała się z warunków umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 10 marca 2008 roku, C. (...) wystawił w dniu 7 lutego 2012 roku bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko dłużniczce G. M. na łączną wymagalną kwotę 5.047,84 zł. Bank w dniu 1 sierpnia 2012 roku zwrócił się do Sądu Rejonowego w Człuchowie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez siebie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 7 września 2012 roku wydanym w sprawie I Co 723/12 Sąd Rejonowy w Człuchowie nadał temu tytułowi klauzulę wykonalności na rzecz C. (...)

dowód: odcisk stempla pocztowego na kopercie przesyłki k. 3 akt sprawy I Co 723/12 oraz bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 07/09/2012r. wydanym w sprawie I Co 723/12 k. 62-68

Na podstawie posiadanego tytułu wykonawczego C. (...) wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 12532/12 przeciwko pozwanej u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku K. S., które zostało przekazane do dalszego prowadzenia postanowieniem z dnia 7 grudnia 2012 roku Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie I. O.. Postanowieniem z dnia 20 listopada 2013 roku wydanym w sprawie Km 120/13 Komornik działając na żądanie wierzyciela umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużniczce G. M..

dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku K. S. z dnia 07/12/2012r. wydane w sprawie Km 12532/12 k. 70, postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie I. O. z dnia 20/11/2012r. wydane w sprawie Km 120/13 k. 71-72

W trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w dniu 27 września 2013 roku C. (...) zawarł z P. (...) umowę przelewu wierzytelności.

dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 27/09/2013r. k. 9-12

Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 21 października 2015 roku.

porównaj: pozew k. 2

W dniu 21 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie w sprawie I C 509/14 wydał wyrok uwzględniający powództwo P. (...) przeciwko pozwanej G. M. o zapłatę roszczenia wynikającego z niewywiązania się przez pozwaną z umowy kredytu nr (...) z dnia 2 kwietnia 2009 roku.

okoliczność znana Sądowi z urzędu ustalona na podstawie akt sprawy I C 509/14 powołanych na rozprawie w dniu 10 marca 2016 roku w okresie od 00:12:41 do 00:13:45 – porównaj protokół k. 74v oraz dokumenty k. 2-3, 45-47, 48-50 oraz 62 tej sprawy

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód wywodził swoje roszczenia z nabytej na podstawie umowy przelewu z dnia 27 września 2013 roku wierzytelności przysługującej C. (...). (poprzednia nazwa L. (...)), powstałej w wyniku nie wywiązania się przez pozwaną z warunków umowy pożyczki zawartej z tym Bankiem w dniu 10 marca 2008 roku. Co prawda pozwana G. M. nie kwestionowała faktu, że była zobowiązana w stosunku do banku z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki, przy czym wskazała, iż nie wywiązała się z ciężącego na niej obowiązku z uwagi na problemy finansowe. Pozwana kwestionowała natomiast fakt nabycia przedmiotowej wierzytelności przez powoda oraz wysokość dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia. W pierwszej kolejności pozwana zarzuciła jednak, że sprawa została już prawomocnie rozstrzygnięta, wskazując iż przed tut. Sądem toczyło się już postępowanie z powództwa tego samego podmiotu o to samo roszczenie, które zostało zarejestrowane pod sygn. I C 509/14.

W celu ustalenia okoliczności podnoszonych przez pozwaną, dołączono do niniejszej sprawy akta sygn. I C 509/14. Po przeanalizowaniu sprawy I C 509/14 sąd – ustalając na tej podstawie okoliczności z urzędu – stwierdził brak podstaw do uwzględnienia zarzutu podnoszonego przez pozwaną. Przedmiotem rozstrzygnięcia tej sprawy była co prawda również wierzytelność nabyta przez P. (...) od pierwotnego wierzyciela C. (...) przysługująca temu Bankowi przeciwko pozwanej G. M., jednak wierzytelność ta wynikała z innej umowy bankowej. Nie zachodzi zatem w niniejszej sprawie tożsamość roszczenia stanowiąca – na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. – podstawę do odrzucenia pozwu.

Kolejnym zarzutem podniesionym przez pozwaną był zarzut przedawnienia roszczenia.

Z dołączonej do akt sprawy I Co 723/12 umowy pożyczki nr (...) (k. 2 akt sprawy I Co 723/12) wynika, iż umowa ta została zawarta w dniu 10 marca 2008 roku na okres do dnia 20 marca 2012 roku, przy czym spłata pożyczki została rozłożona na 48 miesięcznych rat, płatnych do 20-go dnia każdego miesiąca, w wysokości po 244,66 zł każda. Jednak z uwagi na fakt, iż pozwana nie wywiązała się z warunków przedmiotowej umowy, C. (...) w dniu 7 lutego 2012 roku wystawił stwierdzający wymagalność całego roszczenia bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko pozwanej i zwrócił się do Sądu Rejonowego w Człuchowie o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności na swoją rzecz. Postanowieniem z dnia 7 września 2012 roku wydanym w sprawie I Co 723/12 Sąd Rejonowy w Człuchowie nadał klauzulę wykonalności przedłożonemu przez Bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Na podstawie otrzymanego tytułu wykonawczego pierwotny wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku K. S., która postanowieniem z dnia 7 grudnia 2012 roku dalsze prowadzenie tego postępowania przekazała Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Człuchowie I. O.. Komornik ten ostatecznie postanowieniem z dnia 20 listopada 2013 roku umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela.

Zgodnie z art.118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Przy czym bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Bezspornym jest, iż pozwana zawarła z podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą – L. (...) (obecna nazwa C. (...)) umowę pożyczki, w związku z czym do niniejszej sprawy zastosowanie ma 3-letni termin przedawnienia przedmiotowego roszczenia.

W niniejszej sprawie pozwana G. M. podniosła zarzut przedawnienia wskazując, iż prowadzone przez pierwotnego wierzyciela postępowanie egzekucyjne – na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez C. (...) przeciwko pozwanej, zaopatrzone w klauzulę wykonalności na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 7 września 2012 roku wydanego w sprawie I Co 723/12 – nie przerwało biegu przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sadem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia na pewno jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. III CZP 101/03 OSNC 2005/4/58, i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. II CK 276/04).

W uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14 Sąd Najwyższy m.in. wyjaśnił kwestię jak w kontekście postępowania klauzulowego należy rozumieć sformułowanie z art. 124 § 2 k.c. mówiące m.in. o tym, że w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń, przedawnienie nie biegnie na nowo „dopóki postępowanie to nie zostało zakończone”. Sąd Najwyższy rozważał w szczególności czy postępowanie takie kończy się z chwilą nadania klauzuli wykonalności, czy dopiero z momentem uprawnomocnienia się wydanego w nim postanowienia, jak to przyjmuje się na potrzeby postępowania rozpoznawczego. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, a sąd w niniejszej sprawie stanowisko to podzielił, iż zawieszenie biegu przedawnienia spowodowane wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, kończy się z chwilą uwzględnienia przez sąd tego wniosku, zwłaszcza że postanowienie sądu w tym przedmiocie jest skuteczne z momentem jego wydania (art. 360 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W niniejszej sprawie postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wydane zostało w dniu 7 września 2012 roku.

Następnie na podstawie tego tytułu wykonawczego wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji. Wniosek o wszczęcie egzekucji niewątpliwie wskutek art. 124 k.c. wywołuje skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym, jednak o tyle, o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

W niniejszej sprawie w toku prowadzonego przez pierwotnego wierzyciela postępowania egzekucyjnego nastąpiła zmiana podmiotu uprawnionego w związku z zawartą umową cesji.

Kwestia zmiany wierzyciela w toku egzekucji była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego m.in. w powołanej już uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie III CZP 103/14 oraz w wyroku z dnia 19 listopada 2014 roku w sprawie II CSK 196/14. W tym ostatnim wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego dojdzie do zawarcia umowy przelewu egzekwowanej wierzytelności to postępowanie egzekucyjne nie zmierza już do zaspokojenia wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł wykonawczy. Niemożność kontynuacji przez cesjonariusza toczącego się postępowania egzekucyjnego przedstawia się jako niewątpliwa, w tym postępowaniu wykluczone są bowiem przekształcenia podmiotowe, a następstwo prawne zaistniałe po wszczęciu egzekucji wymaga, z wyjątkami przewidzianymi w ustawie, nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności w trybie art. 788 k.p.c. Przyjmuje się zatem, że nabywca wierzytelności, który przez umowę przelewu uzyskuje przecież jedynie prawo do wierzytelności objętej dotychczasowym tytułem wykonawczym, a nie uprawnienie do kontynuowania wszczętego wcześniej przez inny podmiot postępowania, powinien po uzyskaniu na swoją rzecz klauzuli wykonalności, wszcząć nowe postępowanie egzekucyjne. Dodać w tym miejscu można, że nabywca wierzytelności nie będący bankiem powinien uzyskać sądowy tytuł egzekucyjny, a następnie klauzulę wykonalności, nadanie bowiem bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności nie będącemu bankiem nie jest dopuszczalne (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r. Nr 6, poz. 98).

Jak wynika z okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, po zbyciu wierzytelności postępowanie egzekucyjne w związku z wnioskiem pierwotnego wierzyciela zostało przez komornika umorzone na żądanie pierwotnego wierzyciela, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. Umorzenie postępowania kończy postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie dotychczasowego tytułu wykonawczego.

W niniejszej sprawie pierwotny wierzyciel, utracił materialnoprawny status wierzyciela w związku z zawarciem w dniu 27 września 2013 roku umowy przelewu wierzytelności, składając niewątpliwie z tej przyczyny wniosek o umorzenie postępowania, zrezygnował z poszukiwania zaspokojenia wierzytelności.

Analizę skutków umorzenia postępowania egzekucyjnego na żądanie pierwotnego wierzyciela przeprowadził Sąd Najwyższy w powołanych już wyroku z dnia 19 listopada 2014 roku i uchwale z dnia 19 lutego 2015 roku, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że „obowiązująca w procesie cywilnym zasada dyspozycyjności ma w postępowaniu egzekucyjnym zastosowanie w wymiarze bardziej radykalnym, czego wyrazistym przejawem jest art. 825 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym organ egzekucyjny umorzy postępowanie na wniosek, jeżeli zażąda tego wierzyciel. W przeciwieństwie do regulacji dotyczącej procesu, zawartej w art. 203 k.p.c., zgłoszone przez wierzyciela żądanie jest bezwzględnie wiążące. Dodatkowym potwierdzeniem tego, że od wierzyciela wymaga się aktywnej woli w popieraniu egzekucji, jest art. 823 k.p.c., przewidujący umorzenie postępowania z mocy samego prawa z powodu jego opieszałości w dokonywaniu czynności potrzebnych do kontynuacji postępowania egzekucyjnego. Uwzględnienie tej specyfiki postępowania egzekucyjnego musi być punktem wyjścia rozważań, jaki jest zakres odpowiedniego zastosowania w tym postępowaniu na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. sankcji przewidzianej w art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c., wyrażającej się w tym, że pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Inaczej mówiąc, należy odpowiedzieć na pytanie, czy istnieją uzasadnione argumenty sprzeciwiające się zastosowaniu tej sankcji wprost w postępowaniu egzekucyjnym. Trzeba przy tym podkreślić, że na przeszkodzie nie może stanąć tu różnica terminologiczna, zastosowana przez ustawodawcę. Polega ona na tym, że w art. 825 pkt 1 k.p.c. używa się określenia o żądaniu wierzyciela umorzenia egzekucji, a nie o cofnięciu przez niego wniosku egzekucyjnego. Formuła żądania umorzenia egzekucji podkreśla, że jedynym dysponentem postępowania egzekucyjnego jest wierzyciel i zawiera w sobie oświadczenie o cofnięciu wniosku egzekucyjnego. Nie może bowiem budzić wątpliwości, że ewentualne oświadczenie wierzyciela o cofnięciu wniosku egzekucyjnego, powinno zostać potraktowane jako wiążące żądanie umorzenia egzekucji i to niezależnie od stadium postępowania egzekucyjnego. Przewidziane w art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c. zastrzeżenie ma na celu przede wszystkim zapobieżenie możliwości manipulowania przez powoda terminami przedawnienia roszczenia. Brak tego przepisu prowadziłyby do tego, że powód mógłby wielokrotnie składać pozew i cofać go ze skutkiem przewidzianym w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w postaci przerwania biegu przedawnienia roszczenia. Racja przyjęcia takiego rozwiązania i dążność do przeciwstawienia się możliwym nadużyciom jest tym bardziej uzasadnione na gruncie postępowania egzekucyjnego, w którym chodzi o zastosowanie wobec dłużnika środków przymusu. Prowadzi to do wniosku, że w postępowaniu egzekucyjnym ma, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie zastosowanie art. 203 § 2 zd. 1 k.p.c., co oznacza, że umorzenie tego postępowania niweczy przerwę przedawnienia spowodowaną jego wszczęciem”.

W konsekwencji stwierdzić należało, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Przerwany przez wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bieg trzyletniego terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo z chwilą wydania w tym postępowaniu postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności – i zakończył się w dniu 7 września 2015 roku, a więc przed dniem wniesienia niniejszego pozwu, co nastąpiło w dniu 21 października 2015 roku (porównaj: pozew k. 2).

Powód zawierając w dniu 27 września 2013 roku umowę przelewu wierzytelności, nabył wierzytelność nieprzedawnioną. Do upływu terminu przedawnienia mógł doprowadzić do przerwania jego biegu na swoją korzyść występując z pozwem o zapłatę, co jednak nie nastąpiło.

Wobec powyższego oddalono powództwo w niniejszej sprawie.